Ч. 91. (590). Львів, четвер дня 3. мая 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот.
На провінції 12 сот.
В занятих теріторіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3). Виходить що дня враз кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ пів року	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ пів року	16·— „
„ чверть року	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Сучасний стан українства в Росії.

Д. Троцький пише у ВСвУ.: З численних статий та заміток у російських часописях і з заходів нового правительства в українській справі легко помітити, що раптово могутній підем українського житя явив ся несподіванкою для російських політичних кругів. Після першої революції 1905 р. ліберали, хиба з виїмкою Струве, Погодіна, Кашкарьова і їм подібних, не могли вже заперечити постійно зростаючого національного розвитку українського народу, але вони, очевидно, гадали, що тепер підем національного українського руху не буде значно більшим ніж в 1905 р.; про се свідчить і відсутність у них не лише яскраво означеної політичної програми в українськім питаню, а навіть і якогось певного відношеня до української справи. Те, що російське громадянство необзнакомлене з українством, потверджують зрештою і такі поважні часописі, як „Рѣчь“ і „День“. Не лише для пересічного російського інтелігента, а для деяких професорів Україна все ще є, по сентиментальному представленю А. Толстого, краєм, „гдѣ все весельемъ дышетъ, гдѣ рѣки льются чище серебра“. Що українська справа є для нової Росії незвичайно важною, великою проблемою, се вже ліберали починають розуміти, але дипльоматично ухиляють ся сказати ясне слово, покликуючи ся на установчі збори, хоч для себе вони вже розвязали багато менше важних справ, не чекаючи установчих зборів.

Революційний настрій, що загально панує тепер в Росії, не дозволив, розуміеть ся, лібералам вороже поставити ся до сучасного підєму українського житя; в своїй пресі вони висловлюють переконане, що український народ в межах Росії дістане повну волю національного розвитку, а разом з тим старанно уникають надати своїм ідеалістичним засадам якісь конкретні політичні форми.

Півофіціяльний орґан нового правительства — „Рѣчь“ у статї, написаній з нагоди величної української демонстрації в Петрограді, гостро нападає на протиукраїнську політику старого правительства, але на жаль не говорить нічого конкретного про відношене нового правительства до головного жаданя Українців — автономії України. Замість сього ґазета за багато говорить про племінну спорідненість Росіян з Українцями, забуваючи, що Українці ще близше споріднені з Білорусами. Зайві підчеркуваня історичної невіддільности України від Росії по перше не відповідають історичній правді, бо Україна ранійше, ніж добровільно злучила ся з Росією, пережила добу й державної самостійности і спільного житя в межах українсько литовсько-польської держави, а подруге кидають досить сумнівне світло на відношене лібералів до питаня української автономії. Називати-ж українську частину Австрії „Зарубежною (заграничною) Русю“ уходило-б більше дореволюційному „Новому Времени“ ніж теперішній „Рѣчи“.

„День“, хоч і захоплюеть ся величю української маніфестації в Петрограді, але в справі майбутніх політичних відносин говорить так само мозо, як і „Рѣчь“.

У практичних заходах в українській справі тимчасове правительство поводить ся так само непослідовно й вагаючи ся, як ліберальна преса в обговореню сього питаня. Міністер просвіти Мануїлов розпорядив напр. заведене української мови в народніх школах і учительських семинаріях, але про инші середні школи він — забув. Про наміри правительства що до введеня української мови в державних і громадських інституціях на Україні покі-що майже нічого невідомо. З заходів тимчасового правительства та міркований ліберальної преси видко, що руководячі політичні круги дають повільно основні національні права українському народови не від доброго серця і щирого переконаня, а лише під примусом незвичайного зросту українського національного руху.

(Кінець буде.)

За долю виселенців.

З рамени парляментарної комісії для виселенців і українського запомогового комітету відбули п.п. Др. Колесса і Др. Перфецький дня 26. цвітня б р конференцію в міністерстві внутрішних справ, якої вислідом являєсь: 1) узискане дальшого розширеня виселеньчого округа в Галичині, іменно на всі повіти належачі до ширшої воєнної области. Через те побирати будуть державну запомогу також виселенці поміщені в повітах Рава-руська, Сокаль, Львів, Дрогобич, Турка. Та запомога має бути виплачена від 1. лютого б. р. всім виселенцям тих повітів. 2) Заосмотрене виселенців в конечне одіне, обуву і т. п. має бути доцільнійше зорґанізоване в дорозї відповідного зарядженя та евентуального устроеня в краю відповідної складниці (Kleiderzentrale) в середній полосі краю.

З нагоди сеї конференції обгововорено дуже важну справу поміщеня наших виселенців в опущених через місцеве населене оселях і відданя їм до управи і ужиткованя неуправлених ще доси ґрунтів в тих оселях; поурговано остаточне переведене зарядженої вже частинної репатриації наших виселенців з західно-австрійських таборів та піднесено ще раз з натиском необхідну потребу як найскоршого признаня краєвому комітетови для виселенців і його філїй значнійшої щомісячної підмоги з державних фондів як також уділеня нашим комітетам при перлюстраційних стаціях леґітимацій до відвідуваня тих стацій.

При тій нагоді вручено міністерству відповідне письмо.

Приготовленя до парляментарної сесії.

В сім тижни відбуде ся нарада президента д-ра Сільвестра з провідниками великих партій. На ту нараду запрошено 14 послів і вона має на цїли приготовити до легкого полагодженя деякі формальні питаня, які мусять прийти до порішеня на перших засіданях нової сесії.

До того належало би перед всім зєднане партій що до особи нового президента. Остаточне рішенє сего важного персонального питаня підійме німецький національний Союз, кому видимо припаде іменоване кандидата. В тій цїли відбуде нараду 4. мая німецьке робітництво, як найсильнїйша ґрупа національного Союза, а пополудни тогож дня сам національний Союз. Кандидатура пана Доберніґа стоїть на першім плянї і німецький національний Союз згодить ся певно на него.

Також питанє президії палати панів буде полагоджене в короткім часї.

Крім сих нарад приходять ще обговорюваня деяких політичних питань між поодинокими провідниками партій.

Дальше приготовлене до недалекої парляментарної сесії відносить ся до відпустки послів, які пішли в воєнну службу. Між тими послами є наші українські: др. Цегельський, др. Смаль-Стоцький і др. Загайкевич. Тих послів, що пішли до военної служби, признала канцелярія парл. саме до приналежного місця і будуть вони на рівні з членами панів, що вирушили на війну, звільнені на час триваня парляменту, евентуально відпущені. Те саме починено в справі урядників і слуг обох інституцій.

Питанє, яким посли занимають ся, відносить ся до звідомленя про наради парляменту. В останнім часї кружляли окремі пляни для цензурованя тих звітів через цензуру, утворену з урядників, послів і дневникарів. Посли ріжних партійних ґруп висказують ся проти таких предложень до стереженя звідомлень з парляментарних нарад, бо се було би ограниченєм свободи слова. Також синдикат австрійських дописувателів часописий, до якого належать віденські заступники збірної австрійської преси, ухвалив одноголосно резолюцію, яка заявила ся в основі проти всякої цензури і в якій висказано пересвідчене, що не знайде ся нїякий журналїст, який був би готовий до загального цензурованя звітів з нарад парляменту причинити ся в який небудь спосіб.

Жертви на фонд інвалїдів УСС.

належить слати до Зем. Банку Гіпот. у Львові Підвалє 7. на щадничу книжочку ч. 3066.

Війна.

Що скаже канцлер?

ВІДЕНЬ. „Abend“ подає з Берліна, що наслідком натиску всіх сторонництв на канцлера Німеччини Бетмана-Гольвеґа — чує ся він приневоленим вияснити воєнні цїли німецької держави. Се стане ся імовірно перед третим читанєм буджету, отже за пару неділь. Будуть, здає ся, виясненї остаточні воєнні цїли у відношеню до східного фронту.

Болгарський премієр про мир.

БУДАПЕШТ. В розмові, яку мав болгарський президент міністрів Радославов з кореспондентом дневника „Az Est“, висловив ся так болгарський премієр: Також наші соціялісти удають ся на конференцію до Штокгольму; ми не спиняємо їх. Се й не потрібне, бо вони самі знають, що мир немислимий без болгарської національної єдности. Нове російське правительство оголосило заяви, з яких виходить, що Росія не бажає жадних здобутків, а хоче тільки свободи. Перед кількома днями появило ся в болгарських дневниках інтересне донесенє, що Мілюков призволив Болгарам, які лишили ся в Росії, на поворот до вітчини. Не знаю, що сказати про сю поголоску, але воно можливе, хоч я не маю про те жадних урядових вістий. Врештою треба брати обережно всї поголоски поширювані коаліцією, навіть ті, в котрих говорить ся про мир. Їх пускає ся в обіг в тій цїли, щоби успокоїти зреволюціоновані народи коаліції і щоби провірити наші замисли. І тут лежить велика ріжниця між нами а нашими ворогами. Коли вони послугують ся поголосками, ми оголошуємо публичні предлоги, але завдаємо їм, як сього потреба, також тяжкі удари на всїх фронтах, як се доказують останні воєнні звідомленя.

БУДАПЕШТ. „Vilag“ доносить з Штокгольму: Помимо надзвичайно утрудненої комунїкації виходить на яву, що в Росії з признанєм віднесли ся до мирової заяви Черніна. — „Реч“ і инші буржуазійні часописи змінили вже тон і підносять развраз, що між монархією а Росією нема більше жадного напруженя.

Роздор між радою робітників а правительством.

БЕРЛЇН. „Vossische Zeitung“ доносить, що роздор між радою робітників а тимчасовим правительством побільшає ся з кождим днем. В радї робітників і жовнїрів ще в останних днях підносили ся поважні голоси за обісланєм конференції в Штокгольмі. Керенський не мав би великого труду, щоби спонукати своє сторонництво до обісланя конференції, коли би був ужив свого міродайного голосу. Не можна однак забувати на те, що Керенський звільна від соціяльної демократії звертає ся до правиці і щораз менше уважає ся контрольором, а за те більше членом тимчасового правительства. З тої то причини Керенський є противником задуманої в Штокгольмі мирової конференції.

Північні держави супроти війни.

„Dagens Nyheter“ пригадує у вступній статї, що на останнім конґресї міністрів північних держав в Христіянії говорено, що правительства трех північних держав мають розважити кроки для приверненя світового мира. Дневник запитує, чи супроти недалекого зїзду міністрів північних держав не лучає ся нагода до того.

Представитель правительства в головній кватирі.

МЕДІОЛЯН. „Corriere della Sera“ довідує ся, що бувший міністер війни ґен. Полїванов, удає ся невдовзї до головної кватири, де буде постійно справувати уряд представителя тимчасового правительства. Усунено 141 офіцирів висших степенів, між ними 114 командантів відділів військ. На полуднево-західнім фронтї усунено доси 23 ґенералів.

Домаганя Білорусинів.

„Петроградський День“ приносить вістку про конґрес Білорусинів, на якім постановлено домагати ся автономії Білої Руси в звязи з російською союзною републикою. Автономічна Біла Русь має обняти ґубернії: минську, могилївську та деякі округи: гродненської, виленської, витебської та смоленської ґубернії.

Завданя російської офензиви.

Воєнний звітник дневника „Русское Слово“ пише про пляновану велику офензиву Росіян, якої метою має бути здобутє Галичини східної.

Петроградський ґарнїзон.

ПЕТРОГРАД, (Пет. Аґ.). Як зачувати, тимчасове правительство заявило, що ґарнїзон Петрограду не сміє опускати міста, анї висилати формацій на фронт. Він має бути кождої хвилї готовий протидїлати всяким пробам протиреволюції в столици держави або денебудь инде. Рада робітників і жовнїрів супроти конечности доповнюваня воюючої армії на фронтї через нові формації і технічні відділи, ухвалила на нинїшнім засїданю, що петроградський ґарнїзон в конечности може вислати деякі формації на фронт під условєм, що в кождім поодинокім випадку дасть на те позволенє рада робітників і жовнїрів.

Воєнна манїфестація калїк і ранених.

З Петрограду подають, що ранені і калїки, які перебувають там в лїченю, зробили велику манїфестацію. Зі всїх шпиталів столиці, мимо снїгу і дощу попрямували ряди тих жовнїрів до казанської катедри з прапорами і написами, в яких жадали дальшого веденя війни, щоби їх кров, пролита на поли битви не була даремною жертвою. Інвалїдів, які не могли йти, завезли туди самоходами і возами. Манїфестація викликала між населенєм сильне враженє.

Проти аґітації Ленїна.

З Петрограду подають, що виконавчий Комітет робітників і жовнїрів ствердив, що аґітація Ленїна й його приклонників прямує до розладя в краю. Протичинні зарядженя неможливі, однак комітет постановив, що як довго аґітація має характер пропаґанди, належить протиставити їй власну пропаґанду, головно в пресї і серед війська.

Плеханов у виконавчім комітетї.

ПЕТРОГРАД. (Петр. тел. аґ.) Плеханова візвали, щоби з голосом рішаючим брав участь в засїданях виконавчого комітету робітників і жовнїрів.

Царя не перевезуть до Петрограду.

Французькі часописи подають з Петрограду, що міністер справедливости Керенський заявив, що по причинї переповненя в петропавловській кріпости, не можна думати про перевезенє там царя.

Заява невтральности Бразилії.

ЖЕНЕВА. Після донесеня швайцарської аґенції з Парижа, заявила Бразилїя в спорі між Німеччиною а Зєдиненими Державами свою невтральність.

Союз офіцирів.

ПЕТРОГРАД. (Петр. Аґ.) Сими днями утворив ся в Петроградї загальний союз офіцирів сухопутної армії і маринарки. Цїлю союза уможливити начальній командї реорґанізацію армії на нових підставах, удержанє хоробрости армії і підвисшеня її, щоби війну довести до побіди.

Втрати Норвеґії на морі.

КОПЕНГАҐА. „National Tidende“ доносить з Христіянії: Торговельна фльота Норвеґії потерпіла в останних тижнях далеко тяжші втрати, як коли-небудь доси. Затоплено саме 23 кораблї поємности 36.000 реєстрованих тон брутто.

З російського звідомленя.

ВІДЕНЬ. Російський комунїкат з дня 30. цвітня доносить:

Західний фронт: Оживлений крісовий огонь в напрямі Ковля і Рогатина. На цїлім фронтї жива дїяльність ворожих вивідних стеж.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ

З дня 1. мая 1917.

На східнім фронтї:

На всїх фронтах спокій.

Заст. шефа ґен. штабу Ф. Гефер.

Події на морі.

Дня 29. с. м. одна з наших ескадр гидроплянів обкинула успішно бомбами табори і инші військові заведеня в Віля Віцемтіна. Запримічено пожежі. Всї летуни вернули. Відтак слїдував наїзд двох неприятельських лїтаків на місцевість під Трієстом, але був зовсїм безуспішний.

Команда фльоти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 1. мая 1917.

На західнім фронтї:

Фронт пільного маршалка баварського наслїдн. престола Рупрехта: Під Ара дїяльність артилерії на обох берегах Скарпи тривала зі змінною силою. Перед нашими становищами біля Ст. Кентен щоденно ведуть ся сутички наших сторожий з передними військами неприятеля. Само Ст. Кентен часто є в огни. Катедра була вчера пять разів поцілена.

Фронт пруського наслїдника престола: Над рікою Ен, і в Шампанії між Сілєр а низиною Сіп борба артилєрії з малими перервами тривала далї. Між Соасон а Рем під вечір змогла ся до великої нагальности. Вчера відперто вивідні відділи Французів, що посунули ся наперед коло Бер а Бас, Брімон і на схід від Курей. В Шампанії перед полуднем огонь цїлими годинами кріпшав до найбільшої сили. Пополудни знов між Просне а Олєрів слїдував французький наступ.

Приведено нові дивізії, щоби забрати нам становища на узгірях на полуднє від Нурой Моронвієр. Наступ сей розбив ся о завзятий опір наших військ. По нагальній борбі, що перехиляла ся то в одну, то другу сторону, борючі ся там баденські, саські та бранденбурські полки удержали ся на своїх становищах. Неприятель потерпів великі втрати. Другий на-

ступ, що розпочав ся вечером на полудне від Мороа не вспів нічо змінити в тій невдачі.

Фронт пільного маршалка кн. Альбрехта віртенберського: Нічо нового.

На східнім фронті:

В кількох відтинках фронту огонь російської артилерії викликав діяльність і нашої артилерії.

Македонський фронт:

В луку Черни і на захід від Вардару в останніх днях тривав дальше значний огонь.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

НОВИНКИ.

— **Гостина намісника гр. Гуйна в сирітськім захисті.** В понеділок, 30. с. м.. о год. 11. перед полуднем відвідав п. намісник ґр. Гуйн в товаристві свого адютанта, ротмістра ґр. Шафґоча і комісаря дра Соболевського український сирітський захист при улици Зибликевича ч. 30.

В заступстві недужого голови. п. Нагірного, привитав гостя о. Лициняк, представив йому присутних членів комітету і домашного заряду, по чім оглянено партерові комнати, де містять ся спальні і учальні відділу хлопців; в часі того випитував ся намісник про число сиріт, рід їх сирітства та жерела удержаня захисту.

Вітак удав ся на І. поверх, де було зібраних 130 сиріт в віці від 2—13 літ.

Входячого гостя повитали діти гимном „Боже, буди покровитель“, по якім слідувала промова секретаря комітету, закінчена многоліттєвем діточого хору, а 4-літня Христя вручила п. намісникови китицю цвітів.

В короткій, але прегарній відповіди, зверненій до членів комітету і СС. Василіянок, ужив достойний гість між иншими такого звороту: за вашу працю, за те все, що тут бачу, я не в силі подякувати вам належито ні як намісник, ні як чоловік, — за те тільки Бог може вас нагородити!

Відтак приглядав ся намісник всім дітям, жартував до деяких, хвалив їх добрий вигляд і жертвував 2000 кор. на се, щоби заряд „зробив дітям якусь приемність“.

Перед відходом заявив ще п. намісник, що не для пустої фрази се говорить, а зовсім щиро, що виносить з нашого захисту вельми корисне вражінє, є вповні вдоволений та що того рода інституція може числити на його поперте,

Імпонуюча стать п. намісника, його незвичайна чемність зглядом старших а ніжність і ласкавість для дітвори, зробили на всіх присутних велике вражінє, а ся гостина буде записана незатертими буквами у вдячній памяти наших сиріт.

— **Засїданє фільольоґічної секції в Наук. Товаристві ім. Шевченка** відбудеть ся в суботу, дня 5. мая о год. 6. вечером в канцелярії Товариства з таким порядком: 1) Др К. Студинський: Антіґрафе; 2) др В. Шурат. Українці в галицкім Становім Соймі (1817—1846); 3) справа іменованя дійсних членів.

— **Українські Січові Стрільці.** Леґіоновий приказ ч. 110. Постій. дня 22. цвітня 1917. На основі приказу АОК. Pers. № 22509/1 з дня 29. грудня 1916. слідуючих стрільців за хоробре поведене супроти ворога наділено бронзовою медалею хоробрости:

1. сотня. дес. Бужора Николу, дес. Бережницького Гриця, віст. Третяка Костя, віст. Вітковицького Романа, віст. Мурина Івана, віст. Бойчука Петра. ст. стр., Максимова Михайла; ст. стр. Куренду Миколу, стр. Гнивку Михайла, стр. Сулиму Михайла, ст. стр. Качора Осипа, стр.: Недопитальського Гаврила, Стецишина Степана, Приймака Івана. Гамала Степана, Андрусева Панька, Пелеха Трофима, Кучера Петра, Дереня Степана, Моцного Івана.

2. сотня: підх. Дмуховського Филемона, дес. Антонева Семена, віст.: Бориса Осипа, Кузева Олексу, Волошицького Якима, Гриньовського Степана, Кисіля Осипа, Кашубу Василя, Косилева Гриця. ст. стр.: Могилу Якима, Петрину Івана, Грицькова Василя, стр.: Матейка Олексу, Рижого Федя, Чемериса Івана, Джуґая Івана, Мартина Федя, віст. Медведя Юрка, стр. Владику Степана, стр. Федорчука, дес. Качмарчука Антона.

3 сотня: ст. дес. Янева Трофана, дес. Стрільця Федя, віст. Кузьменьчука Дмитра, Гричаника Василя, Маруньчака Николу, ст. стр.: Вербицького Дмитра, Семака Гриця, Зазуляка Михайла, Стефановича Ореста, Флїсака Антона, Яцишина Івана. стр.: Сидорака Романа, Туровського Івана, Концевича Дмитра, Індика Івана, Вишняка Василя, ст. стр. Ковальчука Павла, віст. Мірчука Володимира, стр. Гуцуляка Михайл, стр. Пулиту Василя.

4. сотня. ст. дес. Дмитрука Юру, ст. дес, Гупуляка Павла, дес. Лягчишевського Володимира, Савулу Михайла, Кривоуса Василя, Ващика Михайла, віст.: Солодкого Василя, Перегляшка Івана, Тисовського Івана, Борейка Володимира, Лушпінського Адама, Гошовського Семена, ст. стр.! Чубатого Дениса, Семчишина Дмитра, стр: Сеня Петра, Тихого Володимира, Матвієва Юрка, Матковського Антона, Куропецького Карпу, дес. Хоменця Юрка.

Відділ скорострілів: дес. Турка Михайла, віст.: Веринюка Дмитра, Процева Івана, ст. стр.: Копія Петра, Чучмана Михайла, Волянина Василя, Ключенка Онуфрія, Квінилюка Михайла, Панькова Тому, Задорецького Микиту, Боднара Андрія, стр.: Гриньчука Івана, Жикалюка Івана, Гука - Івана, Крупника Льва, Сохоцького Ілька, Гавришука Федя, Тороуса Василя, Стешина Михайла, Хомина Василя.

Сотня технічна: віст. Берника Якова, ст. стр.: Христинича Ілька, Колодія Олексу, Сорича Дмитра, Гладкого Йосифа, Тимовчака Олексу, стр.: Куцвлу Михайла, Вербицького Михайла, Мочирука Дмитра, Кекшика Василя, Габу Івана, Гишпіля Петра, Микитюка Івана, Переняка Федора, Чорномудяка Андрія, Кулачківського Адама, Шендерика Франца, Винничука Федора, віст. Ткачука Івана. — Kikal mp. mjr.

— **Відзначенє Українця.** „Wiener Zeitung“ оголошує: Цісар надав гр. кат. парохови в Ваневі о. Іванови Ковальському золотий хрест заслуги з короною на стяжці медалю хоробрости.

— **Тягненє клясової льотерії.** 200.000 корон виграв ллос ч. 70.167.

— **Що воно значить?** „Kurjer lwowski„ з дня 30. IV. 1917 р. (ч. 203) в статі про отворене вистави робіт военних інвалідів пише між иньшим і про відділ, у якім містять ся висліди науки польської і німецької мови. Що воно значить? А деж вислід науки української мови, Атже знаємо, що в школі военних інвалідів є лиш 156 Поляків а 402 Українців.

— **Нова позичка для Львова.** З Відня доносять, що місто Львів одержить незабаром 1,750,000 корон у формі зачету на впорядковане фінансів міста, сильно підмінованих через тяжкі военні пригоди.

— **Також „критика“.** Одна польська брукова ґазетка у Львові. переповідаючи нашу новинку про дебют панни А. Любичівної на пльській сцені, позволила собі на грубі „дотепи“ і замітки на адресу самої дебютантки.

Від себе запримітимо, що якби панна А. Любичівна мала спромогу викинути 1000 корон на зібране оплесків, то певно при такім засобі хитрости пробувалаб кинути зо 3 корони і ре. цензентови „Depesz-i“, щоби з сеї сторони обезпечити ся перед сподіваними уличними напастями...

— **На соціялістичний міжнародний конґрес в Штокгольмі** їдуть посли Дашинський і Діяманд і візьмуть участь як члени міжнародного соц.-демократичного бюра. Не відомо кого пішле українська соціяльна демократія. А преців булоб дуже бажане, щоб на тім конґресі впало слово і від Українців.

— **Нерівні міри.** Польська часопись „Piast“, навязуючи до справи примусового викупна худоби в Галичині, звертає увагу Центрального Уряду для виживленя у Відни, що було би дуже бажане, як би згаданий уряд відвернув вже раз свої бистрі очи від Галичини, яка мимо найліпшої волї і найбільше зрезиґнованої готовости до жертв, не є в силї вигодувати цілу монархію. Красше було би, щоби той уряд ввернув свою увагу на иньші краї, котрі, як довідуємо ся, страдають не із-за надміру реквізиції як се пр. дієть ся у нас, але противно із-за надміру худоби, як се має місце в Каринтії. В каринтійській часописи рільничій „Baurenbote“ жалують ся селяни на трудність продажі різної худоби, жалують ся на те, що в них є богато волів на продаж а нема спромоги позбути ся їх, в наслідок чого мусять їх годувати дальше, що спричиняє великі втрати.

Після наведеної часописи стан худоби в Каринтії є в сім році висший о 2.000 штук від торічного стану, а о парусот штук висший як за передвоєнних часів.

Чи не належало би передше, заки зачне ся в Галичині реквірувати худобу, увільнити каринтійських селян від клопотів із-за виживленя різної худоби, якої не мають кому продати?

Здаєть ся, що обовязки коронних країв супроти держави однокі в Каринтії, як і в Галичині.

— **Збори споживно-господарської Спілки у Львові.** Дня 9. IV. с. р. відбули ся Загальні Збори Споживно господарської Спілки у Львові. Таких Зборів останими часами було більше, бо через інвазію була припинена діяльність всіх наших кооператив, а що лиш по увільненю нас нашими військами можна було нам дальше продовжати нашу економічну діяльність. Тим то і не було би се щось надзвичайного, щоби треба було аж ширший загал обширнійшим звітом в часописях повідомляти, колиб се не особливий прояв в нашім економічним житю. — Ініціяторками тих зборів були наші жінки котрі гуртують ся в відновленім тов. „Союз Українок“.

Треба признати жіноцтву не аби як великий талан економічної господарки, коли вони в теперішних часах при передвоєнних доходах поконують всї трудности фінансової натури і ведуть без довгу домашну господарку. Кождий знає, що тепер ніхто не боргує ані позичає, а артикули живности пішли понад двайцять рази в гору, а много з них цїлком нема. При тій тяжкій господарці взяло ся жіноцтво сміло до самооборони перед всякими визискувачами посередниками і виповіло їм борбу через відновлене С-ки, за посередництвом якої хотять набувати впрост від продуцента, нашого хлібороба всї артикули, які є необходимі в домашнім хазяйстві, а дальше від продуцента-фабриканта, а по крайній мірі першого гуртівника, як наша „Народна Торговля“. Тому на Зборах явило ся численно жіноцтво, три четвертини всїх присутних. Дискусія була дуже оживлена і річева та заняла майже весь час Зборів. До Управи війшла більша часть з поміж присутного жіноцтва.

Не легка се річ в теперішних часах вести таке підприємство, коли зважить ся, що богато артикулів держава заняла, другі тяжко випросити у фабриканта або привести від нашого продуцента хлібороба через брак підвод. Однак все те не відстрашує ініціяторок і не обменшує їх запалу, чого доказом є, що в короткім відносно часї приєднали вже 150 нових членів, а се головно жінки з нашої інтеліґенції, тепер іде акція поміж низшими верствами. Можна сміло сказати, що небавом Спілка буде числити сотки членів а головно жіноцтва так, що се буде перша українська жіноча кооперативна Спілка консумційна. Вправдї не бракує поміж членами Управи мущин однак їх діяльність блїдне супроти тої, яку веде само жіноцтво. Ще один додатний прояв в тій діяльности, а се, що строго перестерігаеть ся засад кооперативних системи „Рочделя“, яка полягає на тім, що осягнений зиск буде розділений на основі побраного това-

ру поодиноким членам і тим зриваеть ся з дотеперішною системою, якою розділювано зиск виключно від висоти вплаченого уділу, хоть даний член нічим не причинив ся до сего зиску, з кривдою тих, котрі допомагали через закупно артикулів до збільшеня доходів Спілки.

На разї не треба справи надто пересуджувати, однак все наше жіноцтво повинно вступати в сліди Спілки і то не тільки по селах де так їх страшно визискують, але також по передмістях Львова як жовківське, городецьке, стрийське, змарстирівське, личаківське, так щоби в кождій закутині повстала Спілка, яка не мало може причинити ся до облекшеня нашого незавидного положеня, в яке ми в наслідок війни попали.

Лиш гуртом можемо здобути собі красшу долю, а через економічну кооперативу визволимо ся від прошених і непрошених опікунів!

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 3. мая 1917.

Нині: 3. мая гр.-кат. Теодора, римо-кат. Найд. св. кр.

Завтра: 4. мая гр.-кат. Януарія, римо-кат. Фльоріяна.

○ Львівський Український Народний Театр тов. „Бесіди“ у Львові під управою К. Рубчакової. Саля „Т-ва ім. М. Лисенка“ при ул. Шашкевича ч. 5.

В суботу, дня 5. мая 1917. „Мартин Боруля“ комедія на 5 дій Карпенка Карого.

В неділю, дня 6. мая 1917. „Кума Марта“ народна драма на 5 дій зі співами і танцями А. Шатковського.

Початок о год. 7½ веч.

В приготованю „Огні Іванової ночі“ драма на 3 дії Г. Зудермана.

Білети можна скорше набути в „Народній Торговлі“, а в день представленя при касі театру від. год. 5 по пол. Ціни місць як звичайно.

○ Старшина Кружка У. П. Т. ім. Ганни Барвінок просить Вп. Пані і Панів, які інтересують ся справою вихованя молодіжи на нараду в справі отвореня дівочого інституту ім. св. Ольги в шк. р. 1917/18, що відбуде ся в четвер дня 3. мая о 5. год пополудни в школі ім. Шевченка ул. Мохнацького ч. 12 (І кл. вид. І пов.)

○ Для хорої, отемнілої Українки з свяшеничого дому вплинули отсї жертви: о. М. Шумило К 10, Др. Коцовський К 20, о. Бронислав Гоцький К 20, о. Єронім Моравський К 20. о. С. М. К 20.

Гроші отсї передали ми висше згаданій особі та в її імени складаемо щиру подяку всім тим Вп. Добродіям, що поспішили з помочію і просимо о дальші ласкаві датки „для отемнілої“ на адресу нашої адміністрації.

Послідні вісти.

ПЕТРОГРАД (П. А.). Виконуючий Комітет робітничої і жовнірської Ради казав нині розліпити по місті слідуючу відозву: Вчера зайшло в столиці кілька пожалуваня гідний подій. Якійсь невідомий молодець убив ґенерала Кашталінського. До одної ґрупи політичних манїфестантів в дельниці Василевській Ос ров стріляли. Також кинено там бомби. Кількох людий, подаючих себе за членів виконуючого комітету увязнило властителя ґрунту Лодзенського, иньши незнані люди зривали офіцирам еполети. Лише божевільні, або вороги народної свободи могли допустити ся таких обурюючих вчинків, що можуть обезславити російську революцію. Виконуючий Комітет осуджує строго ті вчинки і взиває всїх горожан, щоби запобігли їх повтореню, бо се викликує анархічні відносини і вводить розклад в революційні сили.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ

З дня 2. мая.

Східний фронт:

В области на північ від провалу Ойтоз цілковито відперто наступи російських відділів. Впрочім місцями оживлена діяльність артилерії.

На італійськім і півд.-східнім фронті.

Положене не змінене.

Заступник шефа Генерального штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер.

Події на морі.

Дня 30. цвітня вечером наші гидропляни заатакували портові урядженя у Вальоні з добрим успіхо і мимо сильного протиділаня вернули в повнім числї.

Команда фльоти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

На полудне від Іперн зросла хвилево огнева діяльність, на поли бою Ара не повелись перед полуднем анґлійські наступи на захід від Лян, Монші і Фонтен. Від полудня росла артилерійна борба знову і тривала аж до ночи. По нагальнім огни досвіта слідували насильні виводи Французів коло Сернії і над Ен; неприятеля відкинено. В полудне обновила ся борба на цілім фронті в повній силї. Нічні підприняття наших відділів на північ від Ен принесли користь в полонених і скорострілах. При очищуваню гнізда Французів на північний схід Сілері завдано неприятелеви важкі втрати і полонено понад 50 бранців. Обновлені наступи Французів на хребті Шмендедам відбито в рукопашній борбі. В борбах в Шампанії дня 30. цвітня остало в наших руках понад 400 полонених. Вони подають, що новоспроваджeним французьким дивізіям було поручено за всяку ціну здобути узгіря Нороа і Моронвіє. Тої цїли нїгде не осягнено.

Фронт князя Альбрехта віртемберського:

Положене незмінене. У воздушних борбах втратив вчера неприятель 14 лїтаків. Поручник Вольф струтив 28 і 29 противника, поручник Шефер свого 24 і 25 противника.

На східнім фронті:

На богатьох відтинках була російська діяльність огнева, а так само і наша, живійша як в послідних часах. В граничних горах Молдавії наступали по сильнім огни численні російські батальони на наші становиська на узгірях на північ від долини Ойтос. Всюди відперто їх.

Фронт маршалка пільного Макензена:

Ніяких особливих подій.

Македонський фронт:

Жива діяльність огнева в луку Черни і на західнім березї Вардару. Одна з наших летвичих ескадр кинула успішно бомби на склад амуніції коло Бак над Черною.

Перший ґенеральний квартирмайстер Людендорф

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Перші Загальні Збори „Союза Українок“

відбудуть ся дня 16. мая с. р. в салї „Бесіди“ ул. Косцюшки ч. 1а о год. 5. поп. з слідуючим дневним порядком:

1) Отворенє Зборів.
2) Звіт Виділу Жіночої Громади.
3) Вибір нового Виділу.
4) Установленє членської вкладки.
5) Внесенє членів.

Просимо вписуватись в члени Товариства, як також всїх Членів явити ся на Зборах.

Виділ.

Подяка.

О. Семенови Іванчукови, парохови з Петранки і всїм щирим парохіянам. складаю найсердечнійшу подяку цілого робітничого відділу за любі великодні дарунки.

Гуцуляк Олекса, учитель
тепер занятий при тім відділї.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 13